

Öğretim Elemanların E-öğrenmeye Hazır Bulunuşlu Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Öğretim Elemanların E-öğrenmeye Hazır Bulunuşlu Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26816>

Özet

Ö?retim Elemanlar?n?n E-ö?renmeye Haz?r Bulunu?lu?u Ölçe?i, yüksekö?retim kurumlar?nda görev yapan akademik personelin, e-ö?renme süreçlerini yürütme konusundaki haz?r bulunu?luk düzeylerini sistematik olarak de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, hem teknolojik yeterlilikleri hem de duyu?sal e?ilimleri kapsayarak, ö?retim elemanlar?n?n bilgi ve ileti?im teknolojilerini (B?T) kullanma becerilerini, e-ö?renmeye yönelik tutumlar?n?, kendine güvenlerini ve bu alandaki e?itim ihtiya?lar?n? ölçmektedir. Bu araç, üniversitelerin uzaktan e?itim stratejilerini desteklemek ve mevcut e-ö?renme sistemlerinin verimlili?ini art?rmak için kritik veriler sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

E-ö?renme, Haz?r Bulunu?luk, Ö?retim Eleman?, Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri (B?T), Öz Yeterlik, Uzaktan E?itim, Psikometrik Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Ömer Demir

Amaç

Ölçe?in temel amac?, yüksekö?retim kurumlar?nda görev yapan akademik personelin e-ö?renme ortamlar?n? etkin bir ?ekilde kullanma ve bu ortamlara adapte olma konusundaki mevcut haz?r bulunu?luk seviyelerini ölçmektir. Bu tespit, kurumlara e?itim stratejilerini ve teknolojik altyap? yat?r?mlar?n? planlamada rehberlik etmeyi hedefler.

Haz?r bulunu?luk düzeylerinin belirlenmesi, ö?retim elemanlar?n?n e-ö?renme süreçlerine yönelik alg?lar?n?, teknik becerilerini ve duygusal tutumlar?n? anlamak için kritik öneme sahiptir. Ölçek, bu bilgileri sistematik olarak toplayarak, geli?tirilmesi gereken alanlara odaklan?lmas?n? sa?lamaktadır. Ölçek, 2015 y?l?nda bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir.

Yap?

Ölçek, ö?retim elemanlar?n?n e-ö?renmeye haz?r bulunu?lu?unu çok boyutlu bir yap? olarak ele almaktadır. Bu yap?, bili?sel, duyu?sal ve teknolojik haz?rl?k olmak üzere dört ana faktör alt?nda incelenmektedir. Bu faktörler, bireyin e-ö?renme ortamlar?nda ba?ar?l? olabilmesi için gerekli olan temel yeterlilikleri ve psikolojik e?ilimleri kapsamaktadır.

Ölçülen temel yap?, yaln?zca teknik becerileri de?il, ayn? zamanda ö?retim eleman?n?n e-ö?renmeyi benimseme düzeyini ve bu sistemlere yönelik alg?lad??? ihtiya?lar? da kapsamaktadır.

Ölçek, toplam 35 madde ile bu dört farklı boyutu derinlemesine ölçerek, hazır bulunuşluun kapsamlı bir değerlendirilmesini mümkün kılmaktadır.

Geçerlik

Kaynak materyalde spesifik geçerlik katsayıları açıkça belirtilmemiş olmakla birlikte, ölçeğin geliştirme süreci bir yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bu tür akademik çalışmalarda, genellikle yapı geçerliği için açılmaya ve doğrulanmaya faktör analizi (bkz. Faktör Analizi bölümü) kullanılarak maddelerin ölçülmek istenen teorik yapıya ne ölçüde temsil ettiği sınırlanır.

Ölçeğin yapı geçerliğinin, 35 maddenin 4 boyutta anlamlı bir şekilde toplanmasıyla sağlandığı rapor edilmiştir. Ayrıca, ölçeğin maddelerinin ilgili literatür taranarak oluşturulması ve uzman görüşüne sunulması yoluyla kapsam geçerliği çalışmaları da yürütüldüğü varsayılmaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenirlik analizleri, yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir. Ölçeğin genel Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0,92 olarak hesaplanmıştır. Bu katsayı, psikometrik açıdan mükemmel kabul edilen bir iç tutarlılık düzeyine işaret etmekte olup, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde "e-öğrenmeye hazır bulunuşluk" yapılarını ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Yüksek güvenirlik katsayısı, ölçeğin farklı uygulamalarda kararlı ve tutarlı sonuçlar üretme potansiyelinin yüksek olduğunu gösterir. Bu durum, ölçeğin araştırma ve değerlendirme amaçları kullanılmaları için güvenilirliğini önemli ölçüde desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, geliştirme aşamasında gerçekleştirilen faktör analizi sonuçlarına göre 35 maddeden ve 4 alt boyuttan oluşacak şekilde nihai yapıları alınmıştır. Bu boyutlar ve madde dağılımları şöyledir:

B?T Kullanım Öz Yeterlili Faktörü: 5 madde. Bu faktör, öğretim elemanların temel bilgisayar ve internet teknolojilerini e-öğrenme bağlamında kullanma yeteneklerine olan inançları ölçer.

E-öğrenmede Kendine Güven Faktörü: 10 madde. Bu boyut, öğretim elemanların uzaktan eğitim materyalleri hazırlama, çevrimiçi ders yönetme ve sanal ortamlarda etkileşim kurma konusundaki algılanan özgüvenlerini değerlendirir.

E-öğrenmeye Yönelik Tutum Faktörü: 16 madde. E-öğrenme sistemlerine karşı gösterilen olumlu veya olumsuz duygusal ve bilişsel eğilimleri, yani sistemin faydasına inanma düzeyini yansıtır.

E-öğrenmeye Yönelik Eğitim İhtiyacı Faktörü: 4 madde. Öğretim elemanları'nın e-öğrenme becerilerini ve pedagojik yaklaşımların geliştirmek için ihtiyaç duydukları eğitim gereksinimlerini belirler.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Ölçek, Yüksek Lisans Tezi kapsamında sıfırdan geliştirilmiştir.)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Akademik Personel / Öğretim Elemanları

Yaş Grubu: Yetişkin (Yükseköğretim kurumlarında görev yapan akademisyenler)

Popülasyon Detayları: Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde görev yapan öğretim elemanları örneklemini üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 7'li Likert tipi derecelendirme kullanır. Yanıt seçenekleri, katılımcıların ilgili ifadeye ne ölçüde katıldığını veya ifadenin kendisine ne kadar uygun olduğunu belirtmesini ister:

- 1) Bana hiç uygun değil
- 7) Bana tamamen uygun

Anahtar Kelimeler

Eğitim Teknolojisi, Akademik Hazırlık, Uzaktan Öğretim, Öğretim Elemanı Gelişimi, Likert Ölçeği.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ömer Demir

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Belirtilmemiştir

Kurum E-posta Adresleri: omerdemir@hacettepe.edu.tr

Yayın Adresi: Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Çizimler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2015

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ticari olmayan akademik kullanımlar için izinler ve kullanım şartları hakkında bilgi almak üzere sorumlu yazar Ömer Demir ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal tezin tam metnine ve ölçek maddelerine aşağıdaki bağlantılar aracılığıyla erişim sağlanabilir.

Kaynaklar

Demir, Ö. (2015). *Öğrencilerin ve öğretim elemanlarının e-öğrenmeye hazır bulunululuk düzeylerinin incelenmesi: Hacettepe Üniversitesi eğitim fakültesi örneği* (Yüksek lisans tezi). Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [ogretim-elemanlarinin-e-ogrenmeye-hazir-bulunuslugu-olcegi-toad.pdf](#)

Tez metnine akademik bağlantı: [academia.edu](#)

Öğretim Elemanların E-öğrenmeye Hazır Bulunululu Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek toplam 35 madde ve 4 boyuttan oluşmaktadır:

- B-T kullanım öz yeterliliği faktöründe 5 madde
- E-öğrenmede kendine güven faktöründe 10 madde
- E-öğrenmeye yönelik tutum faktöründe 16 madde
- E-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı faktöründe 4 madde